

HELSINGBORG

Förvaltningens verksamhetsplan 2021

Socialförvaltningen

Med dem vi är till för

Vi som möjliggörare

Våga testa nya sätt

Ta det lugnt,
jag har en
plan!

Innehållsförteckning

Förvaltningschefen inleder	3
Nämndens uppdrag.....	3
Sammanfattning av nuläget	3
Nämndens inriktning och mål.....	5
Målbild	5
Prioriterade områden.....	6

Förvaltningschefen inleder

Hej,

Som ny socialdirektör här i Helsingborg vill jag uppmana dig att ta del av och i ditt arbete utgå ifrån vår gemensamma verksamhetsplan.

Att finnas med människor en bit på vägen och se dem växa och lyckas nå sina personliga mål. Att göra ett självständigt liv med en god livskvalitet möjligt. Att bidra till en tryggare och mer gemensam stad mot visionen Helsingborg 2035.

Allt det här är starka drivkrafter för oss som har fokus på att ge människor i olika åldrar och situationer skydd, stöd, vård och behandling. Vi har ett uppdrag att vara stolta över och med det följer ett stort ansvar. Vi som arbetar i staden har en stor påverkan som möjliggörare för dem vi är till för att nå sina mål, när vi ser och använder oss av kraften som finns hos alla som lever och verkar i staden. Genom alla de människor som vi möter och deras livsöden vet vi att inget är hopplöst eller omöjligt, endast ogjort.

Den här verksamhetsplanen utgår från förvaltningens nulägesanalyser av våra resultat, förutsättningar och förväntningar. Den togs fram av föregående socialdirektör Dinah Åbinger tillsammans med er och med mig. Du som arbetar i socialförvaltningen ska använda planen som grund och inspiration till planering på verksamhets-, enhets-, och sektionsnivå.

Arbetet för att uppfylla vårt uppdrag gentemot dem vi finns till för fortsätter och det är vi tillsammans som kan genomföra det.

Emelie Erixon, socialdirektör

Nämndens uppdrag

Socialnämndens uppdrag är att möjliggöra för invånare som behöver socialt stöd att bli självständiga i livet så att de kan ta en aktiv del i samhället.

Sammanfattning av nuläget

För att lyckas med vårt uppdrag och med de mål som socialnämnden gett oss behöver vi både tänka och göra på nya och smartare sätt, i medskapande med invånare och alla andra som kan bidra. De ekonomiska förutsättningarna blir stramare samtidigt som allt fler invånare behöver oss och förväntar sig bättre, snabbare och mer individanpassad service. Den ekvationen kan bara lösas genom innovativa angreppssätt, där vi vågar utmana det traditionella, tänka radikalt och inte minst ha mod att pröva nya angreppssätt där det finns okända möjligheter. Detta ska vi göra samtidigt som vi håller fanan högt för människors rättssäkerhet samt att ha tillit till att människor kan och vill. Erfarenheterna vi fått om hur vi snabbt och modigt klarat att ställa om under Coronapandemin kan vi dra nytta av nu.

För de små invånarna som fortfarande växer

Forskningen visar entydigt att förebyggande, tillgängliga och tidiga insatser för barn i riskzon är ett effektivt sätt att förbättra barn och ungas livsvillkor. Resultaten visar att vi når allt fler som kan få stöd utan att först gå igenom en utredning och få beslut om bistånd. En särskild framgångsfaktor för hälsan, är när barn och unga klarar sin utbildning. En tidigare analys visar att skolresultaten för barn, som är aktuella i socialtjänsten, ligger lägre än genomsnittet för alla barn. Samtidigt ökar antalet orosanmälningar vad gäller små barn, vilket gör att vi har en unik möjlighet att komma in tidigt.

Barn och unga som inte får tillräckligt stöd dras oftare och i allt yngre år in i kriminalitet och droganvändande och den psykiska ohälsan ökar. Våra analyser visar att kostnader för dessa familjer ligger högt i åldern 15-20 år, i jämförelse med andra städer. Behovet av tätt, samordnat och samtidigt stöd tillsammans med skol- och fritidsförvaltningen, polisen och barn- och ungdomspsykiatri är stort och det behöver vi påbörja innan problemen vuxit sig för stora. Idag har vi punktvisa insatser från olika instanser i olika perioder under ett barns uppväxt. Dessa hänger inte samman och det saknas tillräcklig kontinuitet för att ge hållbart stöd över tid. Vi bör inte acceptera en sämre livskvalitet för en viss andel barn, så länge vi kan se lösningar.

Stora resurser läggs idag på utredningsarbete och myndighetsutövning parallellt med att behov finns av fler personligt anpassade stöd- och behandlingsinsatser. Samtidigt ser vi att antalet externa placeringar ökar både i antal och dygnskostnad och att allt fler barn och ungdomar placeras, allt för ofta, utan samtycke av vårdnadshavare eller den unge.

Familjehemsvård är enligt forskning det bästa för barn som inte kan bo kvar hos sina biologiska föräldrar. Allt för många barn får vänta oacceptabelt lång tid på sitt stadigvarande familjehem. Vi har gjort en genomlysning och genomför nu en stor kommunikationskampanj med budskapet "Plats för mer familj", med syfte att kunna rekrytera tillräckligt många bra familjehem.

För vuxna invånare som vill förändra en utsatt situation

Våld i nära relationer är ett allt större problem med stort lidande. Ett gemensamt mål, förutom att minska förekomsten av våld i nära relationer, är att minimera lidandet för brottsoffret samt minska behovet av skydd – vilket ofta innebär att den utsatta (och barn) tvingas lämna allt; bostad, arbete, vänner, familj och så vidare. Tillsammans med bland andra polisen tar vi nu fram en systematisk form för samverkan, som innehåller tydliga rutiner, riktlinjer och en plan för gemensam kompetensutveckling. Detta är avgörande för att lyckas med målet att våld i nära relationer ska upphöra. Jag är övertygad om att det under arbetets gång uppstår idéer om innovativa angreppssätt och välkomnar dessa.

Antal invånare med missbruks- och beroendeproblem och/eller psykiska funktionsvarianter ökar inte nämnvärt, men allt fler fastnar i långvariga insatser och går inte vidare till självständighet, framförallt i våra stödboenden. Alltför samsjukliga med komplexa problem kräver helhetssyn och nya samarbetsformer. Med den specialisering och uppdelning av ansvar på olika förvaltningar och myndigheter som finns, riskerar den enskilde att stå utan samordnat stöd vilket leder till förvärrade problem.

Försök att samlat och samordnat möta behoven på nya sätt pågår. FACT-team (Flexible Assertive Community Treatment) och integrerat arbete inom beroendevården mellan region och socialtjänst är exempel på detta. Bostad först har drivits framgångsrikt och arbetssättet behöver nå fler. Vi behöver ha större fokus på egna lägenheter, som man får stöd att bo kvar i, och meningsfulla aktiviteter, som båda är viktiga steg på väg mot självständighet.

Vår egen förmåga att möta invånare som behöver vårt stöd

Offentlig sektor har problem med att skapa samordnade tjänster, med helhetssyn och invånaren i centrum. Ju mer de offentliga tjänsterna professionaliserats desto mer har de specialiserats och delats upp. Detta har i sin tur inneburit att istället för att vi erbjuder invånaren helhetslösningar på sina komplexa behov tvingas invånaren själv vara den som letar runt i systemet och träffar olika tjänstepersoner för varje enskilt behov. Vi behöver ha en organisation som stödjer kontinuitet, relationsbyggande och samordning.

Professionalism är positivt och eftersträvänsvärt och det sociala arbetet blir mer effektivt för varje år som går. Samtidigt visar flera undersökningar att delaktighet för patienter och brukare försämrats, liksom att tillgänglighet, kontinuitet och samordning är stora utmaningar för offentlig sektor. Detta har resulterat i flera statliga offentliga utredningar och en satsning på en omställning för hälso- och sjukvården till en nära vård. Detta är högst relevant även för kommunal socialtjänst.

Det har under åren gjorts många försök att skapa mer sammanhängande tjänster för invånaren, ofta med utgångspunkt i att vi behöver bli bättre på intern samordning runt individen. Detta är utmärkta initiativ, men de har svårt att få fäste när mycket annat inom organisationerna pekar i motsatt riktning, där det snarare handlar om processoptimering och att stycka upp processen i mindre delar.

Att ifrågasätta och omskapa invanda arbetssätt samt att testa nya arbetssätt tillsammans med forskningen och människor som använder våra tjänster, ökar kvalitet och nytta. För att få invånarens förtroende och vilja att medskapa måste vi ändra logik från en varuproducerande logik till en tjänsteproducerande logik, där tjänsten som erbjuds är socialt stöd. Det är endast den som tar emot tjänsten som kan avgöra om tjänsten varit till nytta. Det kan låta som en självklarhet men det kommer ställa höga krav på oss som organisation då vi måste lyssna på invånarna på nya sätt och göra dem direkt delaktiga i utvecklingen.

Forskning och erfarenhet visar att trygga medarbetare och chefer som har tydliga uppdrag men också ansvar och mandat i en gynnsam arbetsmiljö, är väl rustade för att nå goda resultat i sitt arbete. Vi behöver öka förmågan att förstå och möta nya, ökade och mer komplexa behov. Utveckling av systematiska satsningar på kompetens och en tillitsbaserad styrning och ledning fortsätter. Utveckling av sociala tjänster sker bäst genom delaktighet, medskapande och tillitsbaserat socialt arbete.

Nämndens inriktning och mål

Nämndens inriktning

Vi vill arbeta för en trygg stad där socialt utsatta barn och ungdomar får bättre förutsättningar att lyckas i skolan genom ett tidigt, tillgängligt och effektivt stöd till dem och deras familjer. Digital socialtjänst ska erbjudas invånarna när och var de vill. Stödet till barn, unga och vuxna ska utvecklas genom invånarnas delaktighet och medskapande för att möjliggöra en kunskapsbaserad socialtjänst.

Nämndens mål

Barn som placeras i jourhem ska vid behov erhålla ett familjehem inom högst 6 månader under 2021.

Motivering

Socialtjänstens uppgift är att verka för att barn och ungdomar växer upp under trygga och goda förhållanden. Jourhem är en tillfällig placering för barn eller unga som har en mycket otrygg situation, antingen i hemmet eller om barnet eller den unge fastnat i ett negativt beteende. Eftersom jourhemmet är en tillfällig lösning i avvaktan på ett stadigvarande hem, bör jourhemsvistelsen vara så kort som möjligt. Långa vistelser i jourhem skapar osäkerhet och en ny otrygghet för barnen och gynnar inte barnets utveckling. Målet ska leda till att barn som behöver en tryggare tillvaro genom en familjehemsplacering snabbare får en stabil situation.

Under 2021 ska minst 70 procent av invånarna som använder sig av socialförvaltningens tjänster uppleva att det stöd de har fått har varit till nytta.

Motivering

Socialnämndens uppdrag är att möjliggöra för invånare som behöver socialt stöd att bli självständiga i livet så att de kan ta en aktiv del i samhället. Att ta vara på de erfarenheter som enskilda har är en kunskapskälla för att utveckla verksamheten, både avseende utformning och kvalitet och kan därmed göra verksamheten mer effektiv. Genom en löpande kundundersökning ger socialförvaltningen invånare, som avslutat kontakten med förvaltningen, möjlighet att återkoppla om de upplever att stödet de fått har varit till nytta. Personen ska, med förvaltningens hjälp, uppleva en bättre situation på vägen mot självständighet.

Under 2021 ska minst 95 procent av de ungdomar som dömts till ungdomstjänst eller ungdomsvård fullfölja sin påföljd.

Motivering

En strukturerad samverkan mellan socialtjänst och rättsväsende är avgörande för att nå ungdomar med ett kriminellt beteende. Staden har tidiga och tydliga evidensbaserade påverkansprogram för dessa ungdomar. Om socialnämnden framgångsrikt matchar ungdomens behov med rätt påverkansprogram minskar återfallsrisken betydligt förutsatt att ungdomen fullföljer programmet.

Förvaltningens målbild

Helsingborgs stad har som målbild att 2022 vara en av Europas mest innovativa städer. Förvaltningens målbild lyder, **2022 ska staden erbjuda invånarna personligt anpassade sociala tjänster, var de vill och när de vill.**

Det sociala arbetet behöver ofta vara skraddarsytt för den unika personen för att leda till nytta. "En form passar inte alla". Det ställer stora krav på vårt eget förhållningssätt i mötet och förmågan att anpassa stödet till vad situationen kräver. Stödet måste kunna möta olika behov av tillgänglighet, valfrihet och närhet. Det kan handla om en geografisk närhet eller närhet i relationen mellan invånare och socialarbetare. Närhet i form av digitala möten eller kontakter för de som vill det. Den närmsta omsorgen är den som invånaren kan ge sig själv genom egenvård och självomsorg samt det stöd vi kan ge för att möjliggöra detta.

Genom digitala verktyg ökar tillgängligheten, den enskildes valfrihet och möjligheter att själv kunna välja var och när hen vill ta emot stöd. Att skapa digitala tjänster för invånarna där det ska vara möjligt att ansöka om vård, stöd och behandling för att därefter även utredas och behandlas via digitala kanaler. Vidare ska möten kunna bokas, ombokas och avbokas digitalt och dokumentationen ska hela tiden både vara tillgänglig digitalt och i realtid för invånaren och ska även löpande kunna kompletteras digitalt av invånaren.

Prioriterade områden

Barn och ungdomar

Att fånga upp, skydda och ge stöd till utsatta barn och unga är en självklar prioritering för att minska eller förhindra utvecklande av ohälsa och omfattande sociala problem i vuxen ålder. Vi ska testa nya angreppssätt men också växla upp ett framgångsrikt arbete med nätverkslag, där vi samlar människor (familj, vänner, skolpersonal och myndighetspersoner) som finns runt om och stöttar en person, IHF - individuell hemmabaserad familjebehandling och samarbete mellan verksamheter utifrån Familjen i Fokus. Bättre och fler analyser, av resultat och effekter, behövs för att veta att det vi gör verkligen gör nytta.

Barnkonventionen är lag sedan 1 januari 2020 och kunskap om barns delaktighet och rättigheter ska finnas och användas i allt vårt arbete. Under året ska vi göra en barnrevision för att granska hur vi tillvaratar barns rättigheter, med stöd av våra barnrättsstrateger.

Vi ska skapa möjligheter till personligt anpassat stöd till familjehemmen även utanför kontorstid, för att undvika användningen av kostsamma konsulentstödda familjehem. Ett framgångsrikt arbete för att ge de biologiska föräldrarna till familjehemsplacerade barn ett bra stöd med nya metoder utförs nu tillsammans med föräldrar med egen erfarenhet. Det är viktigt att detta arbete fortsätter i den form som utvärderingen kommer fram till.

Vi bör påbörja ett stödande och uppföljande arbete redan i förskoleåldern, kring barn i riskzon. Stödet ska finnas tillgängligt under hela skolgången och snabbt kunna ökas upp om uppföljningsresultaten visar på ett sådant behov. Här behöver vi utforska och testa ett arbetssätt som ligger närmare invånarna, som en slags familjecentral för äldre barn och/eller socialsekreterare som finns tillgängliga på en skola i något av stadens belastade områden. Vi ska planera en satsning för att fånga upp yngre barn 10-12 år, som börjat ägna sig åt kriminalitet, inför 2021.

Vuxna

Vi behöver ifrågasätta de traditionella formerna av boende, stöd och sysselsättning och omvandla dem till verk samma metoder där det finns forskningsstöd, till exempel IPS (stöd till individer som vill och kan arbeta, men som behöver extra stöd att komma ut på arbetsmarknaden på grund av psykisk funktionsnedsättning) och Bostad först. Vi måste också ta fram åtgärder för att motverka att individer fastnar i en boendedeform i våra stödboenden och inte tar sig vidare till ett mer självständigt boende.

Nära socialtjänst

Vi ska omfamna begreppet *nära vård* och föra in det i vår verksamhet. Det innebär för oss att skapa en socialtjänst som är såväl geografiskt nära, tillgänglig i tid och rum, som duktig på att skapa relationer med invånaren och att samverka med andra. Under verksamhetsåret 2021 är ambitionen att påbörja en förbättring av det sociala arbetets förutsättningar med mål att på sikt maximera värdet för stadens invånare.

Vi behöver bedriva det sociala arbetet där invånarna finns, vare sig det handlar om en geografisk eller en digital närhet. Vi kommer i större utsträckning att bedriva arbetet när invånarna vill kunna ha tillgång till vård, stöd och behandling, med en större tillgänglighet utanför kontorstid, personligen eller digitalt.

Socionomuppdraget behöver bli mer av ett generalistuppdrag för att kunna ta sig an invånares komplexa behov från ax till limpa. Det innebär att vi måste se över den nuvarande organisationen, som bygger enbart på specialistenheter, under året.

En nära socialtjänst kommer kräva ökade mandat och ansvarstagande. För att kunna uppnå det kommer organisationen behöva plattas ut. Vi kommer behöva utveckla organisationens förmåga att fungera självstyrande, där medarbetare och team får utföra sysslor som traditionellt chefer har utfört. Det kommer innebära förändrade delegationsordningar och en annan form av beslutsfattande.
